

Vandring Nasaret–Betlehem 2023

DATO: 4.– 13. NOVEMBER 2023

ARRANGØR OG REISELEDER: TOR ØYSTEIN VAALAND

VI FINNER DET HISTORISKE Palestina innerst i Middelhavet, og unntaksvis tar mediene oss med til de «levende steinene» som bor der, bak murer og piggrådgerder som er bygd for å gi inntrykk av at palestinere først og fremst er farlige. Men bak disse murene spiller barna fotball, og de jublet for Marokko og Messi under VM. Universitetene fylles av unge som søker kunnskap og lengter etter håp. Voksne forsøker å ta vare på flokken og forsørge sine familier, men lett er det ikke, å skape verdige liv under okkupasjonen. Da jeg besøkte Palestina før jul, var ikke bare fly og hotell blitt dyrere, men også mat, vann, strøm og drivstoff, der som her.

VIL DU VÆRE MED PÅ en ti dagers geopolitisk pilegrimsreise til dette landområdet, der vi beveger oss fra Nasaret i Nord-Israel til Betlehem sør på Vestbredden? Vi oppsøker eldgamle stier i storslått natur. Vi går gjennom olivenlunder til naturlige vannkilder, før vi befinner oss i ørkendaler der den eneste veksten er en sveve i sanden. Vi treffer folk som vil gi oss te med mynteblad, og oppsøker munkes som fyller eldgamle klostre med praktisk og åndelig liv. Vi hører historiens gjenklang i verdens tre eldste kirker, bygd på 300-tallet, og møter Levantens kristne, muslimer og jøder som vil dele av sine erfaringer. Vi skal undre oss og ergre oss. Kanskje endres også noe i oss, av å ikke bare haste, men lytte og være stille?

KAN DU GÅ i stort sett lett terreng i 4-5 timer hver dag? Da kan du bli med. Det stilles ikke krav til forhåndskunnskaper, og heller ikke til tro og livssyn, men en lyst til å møte folk på deres hjemmebane i dette forunderlige området, og en nysgjerrighet til å se selv. Dagsetappene er egnet for unge og eldre, og dersom du skulle behøve en dags hvile, har vi en egen følgebuss hele veien. Jeg stjeler reiseruter fra andres og egne erfaringer, og min bok «På stengte stier» (Verbum, 2013) kan jeg (dessverre) fremdeles anbefale som aktuell forhåndslitteratur.

TUREN ER BLITT om lag ti prosent dyrere enn før, og årsaken er prisøkning i alle ledd, samt en dyr dollar. Pris per person i dobbeltrom er satt til 24.000 NOK (med tillegg for enkeltrom 3500 NOK). 2000 NOK betales ved påmelding. Dette får du:

- Flyreise t/r Oslo–Tel Aviv (inkl. innsjekket bagasje).
- Egen buss mellom flyplassen i Tel Aviv og første/siste bosted.
- Følgebuss hver dag (trygg bagasje, og sikret skyss, om du en dag behøver hvile).
- Overnatting i dobbeltrom på hoteller/gjestehus (én natt trolig i private hjem).
- Halvpensjon: Frokost, samt ett varmmåltid (lunsj eller middag) inkl. vann.
- Inngangsbilletter iht. program.
- Lokalkjente, kunnskapsrike, engelsktalende guider hele veien.
- Kostnader som sikrer etisk turisme iht. Code of Conduct (se link nederst).
- Norsk reiseleder på hele reisen.

I TILLEGG KOMMER:

- Tips (erfaringsmessig ca. 10 USD daglig).
- Egen reiseforsikring.
- Egen drikke til måltider og vandring.
- Måltider og transportutgifter som ikke er definert i fellesprogrammet.

VI ER MANGE SOM følger med på situasjonen, og det er et dystert faktum at 2022 ble mer voldelig enn på lenge. Vi må tilbake til intifadaåret 2005 for å finne høyere dødsfall. Ifølge FN og menneskerettighetsorganisasjoner utføres mest vold av bosettere og okkupasjonssoldater, og unge palestinere reagerer nå mer aggressivt på volden enn på lenge. Som igjen fører til mer israelsk voldsbruk. Denne situasjonen har ført til at Utenriksdepartementet ved inngangen til 2023 fraråder alle reiser til regionene Nablus og Jenin på Vestbredden. Som reiseleder følger jeg reiserådene. Jeg har jevnlig kontakt med det norske representasjonskontoret for Palestina, og forankrer med dem at vi kun reiser på steder som norsk UD anser som trygge. Ikke bare det. Jeg har gjennom årene etablert et nettverk av kontakter med lokalkunnskap og erfaring. De bor der, og evner å lese situasjonen på bakken. Et eksempel: Da jeg var nylig besøkte Vestbredden, og hadde gjort en lunsjvtale i Jenin, ringte min venn kvelden før for å si at vi måtte droppe lunsjen. Han været uro, som ofte er forutsigbart og lokalt. Og han er en av dem som skal følge oss på turen. Det skal kjennes trygt å bli med. Kontakt meg direkte, dersom du ønsker å luften eller drøfte spørsmål du lurer på.

VIL DU VÆRE MED? GJØR DA FØLGENDE:

1. Send meg en e-post: tor.vaaland@gmail.com og be om et påmeldingsskjema.
2. Send meg utfylt skjema, og betal depositum på 2000 NOK.
3. Jeg bekrefter påmelding.
4. Frist for restbetaling: Ca. 15. august 2022 (sikker dato senere).
5. Frivillig deltakelse på et forberedende treff i Oslo i september/oktober.

PROGRAMSKISSE (MED FORBEHOLD OM ENDRINGER BL.A. KNYTTET TIL UDs REISERÅD):

- **DAG 1: OSLO – TEL AVIV – NASARET**
Vi flyr kl. 10:40 med polske LOT via Warszawa. Buss fra flyplassen i Tel Aviv til Nasaret (1,5 time), der vi bor *to netter* på klosteret Betharam, en vakker oase som huses av Fathers of the Sacred Heart of Jesus of Betharram. Der får vi middag.
- **DAG 2: NASARET OG OMEGN**
Vandring fra Sefforis (hovedstad på Jesu tid; i dag israelsk moshav) der vi oppdager fikenkaktus, som vitner om tomtegrenser i landsbyen som ble lagt i ruiner i 1948 (hvorpå verden ble invitert til å plante et tre for Israel, og landsbyens spor kunne skjules). Vi følger en «Jesus Trail» til Mashad (hjemstedet til profeten Jona) og videre til Kana (der Jesus i et bryllup gjorde vann til god vin). I Nasaret besøker vi bl.a. Nasijona Heritage Center som lærer dagens nasareere opp i gamle håndverkstradisjoner med den hensikt å styrke byens truede palestinske identitet.
- **DAG 3: NASARET – BURQIN/ZEBABDEH**
Vi krysser grensestasjonen Jalame, og går 8 km gjennom jordbruksland til landsbyen Burqin, der vi hviler i den ortodokse St. Georgs kirke (300-tallet), bygd til minne om at Jesus her (etter tradisjonen) helbredet ti spedalske. Vi besøker en økologisk olivenfabrikk, og tar kanskje en tur opp på Baaredfjellet (Jabal al-Baared), der vi i godvær ser til Middelhavet. Privat overnatting. Det foreligger en plan B for dagene 3–5 dersom UD fortsatt fraråder reise i disse områdene når tiden nærmer seg.
- **DAG 4: SEBASTIYA – NABLUS**
Bussen tar oss til Sebastiya, der vi i olivenlundene finner ruinbyen Samaria, som var hovedstad i Nordriket (800-tallet fvt.). Mange århundrer senere kalte kong Herodes

byen Sebaste til ære for keiser Augustus. Vandring ca. 14 km i åpent lende over åsene til storbyen Nablus. Overnatting på hotell i en stille bydel ved Al-Najah Universitet.

- **DAG 5: NABLUS – TAYBEH**

I Nablus besøker vi (om mulig) flyktningleiren Balata før et besøk i St. Potinas kloster (på den andre siden av gata), der fader Ioustinos vokter Jakobsilden. Bussen tar oss til Aqraba, og derfra går vi til Duma. Overnatting *to netter* på Taybeh Golden Hotel (og denne dagen kommer vi til Ramallah fylke).

- **DAG 6: TAYBEH OG OMEGN**

Vi besøker ølbryggeriet i Taybeh, vandrer i nærområdet og hviler i denne byen som het Efraim, og var det stedet der Jesus «hvilte» før han red inn i Jerusalem. Mer program kommer.

- **DAG 7: WADI AUJA – JORDANDALEN**

Dagens vandring er 11 km fra Samiakilden (Ein Samia) ned Aujadalen (Wadi Auja), en vill og øde ørkendal. Litt utfordrende terreng denne dagen. Vel nede i Jordandalen, tar bussen oss til gjestehuset Auja Eco Center, noen kilometer nord for Jeriko.

- **DAG 8: JERIKO – BETLEHEM**

Vi vandrer i daggry fra klodens eldste og lavestliggende by, opp ørkendalen Wadi Qelt til St. Georgs kloster, som er bygd i den loddrette dalsiden. Munkene stenger døren kl. 13, og vi skal drikke og hvile før vi kastes ut. På Shepherd's Fields ved Beit Sahour finner vi grotter som i århundrer har skjernet hyrder og sauer fra villdyr og uvær, før vi i hjertet av Betlehem finner fødselskirken og tar inn på det lutherske gjestehuset.

- **DAG 9: BETLEHEM OG JERUSALEM**

Vi besøker en flyktningleir i Betlehem, krysser muren på palestinsk vis og tar rutebuss til Damaskusporten i Øst-Jerusalem. Vi får en politisk rundtur i Gamlebyen, og møter israelske opposisjonelle i Vest-Jerusalem. Om kvelden samles vi til middag, og får fremført dabkedans av speidere i Beit Sahour.

- **DAG 10: BETLEHEM – TEL AVIV – OSLO**

Dette er hjemreisedag. Flyet går 11:35, igjen via Warszawa. Ankomst Oslo kl. 19:00.

REFERANSER:

- http://www.atg.ps/pdf/code_of_conduct.pdf
- <https://www.akademika.no/pa-stengte-stier/vaaland-tor-oystein/9788254312704>

Asker, mars 2023

Tor Øystein Vaaland
Arrangør og reiseleder